

Česká republika

Česká školní inspekce

Plzeňský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Kout na Šumavě, okres Domažlice

345 02 Kout na Šumavě 62

Identifikátor školy: 600 065 448

Termín konání tematické inspekce: 17. – 18. března 2003

Čj.:	042 54/03-5163
Signatura:	td1bw103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Kout na Šumavě, okres Domažlice je neúplnou školou s pěti třídami. Čtyři kmenové učebny jsou umístěny v hlavní budově a jedna v blízkém odloučeném pracovišti v budově číslo popisné 1.

Zřizovatelem školy je Obec Kout na Šumavě. Škola je zřízena jako příspěvková organizace a sdružuje: základní školu (kapacita 100 žáků), školní družinu (kapacita 25 žáků) a školní jídelnu (kapacita 90 jídel).

Tématická inspekce proběhla na I. stupni základní školy. V době konání inspekce nebyla kapacita školy překročena.

Do školy dojíždějí žáci z obce: Spáňov, Nový Dvůr, Starý Dvůr a Oprechtice.

Výuka ve všech pěti ročnících probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Jedna žákyně je vzdělávána podle Vzdělávacího programu zvláštní školy čj. 22 890/97-22.

K 30. září 2002 bylo zapsáno 76 žáků. Ve 2. –5. ročníku je integrováno celkem jedenáct žáků z toho deset žáků s vývojovou poruchou učení a chování a v 5. ročníku jedna žákyně s mentálním postižením.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- „Zjištění a hodnocení podmínek a průběhu vzdělávání individuálně integrovaných žáků“

„ZJIŠTĚNÍ A HODNOCENÍ PODMÍNEK A PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ INDIVIDUÁLNĚ INTEGROVANÝCH ŽÁKŮ“

Hodnocení personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Průběh výchovně-vzdělávacího procesu na škole zajišťuje pět vyučujících. Čtyři z nich včetně ředitelky školy splňují podmínku odborné a pedagogické způsobilosti k výuce na 1. stupni základní školy. Jedna učitelka není odborně a pedagogicky způsobilá. Tato skutečnost neměla negativní vliv na kvalitu výuky. V současné době si vzdělání doplňuje na pedagogické fakultě ZČU v Plzni. Skladba pedagogického sboru je velmi dobrá a perspektivní. Žádný z pracovníků školy nemá speciálně pedagogické vzdělání. V tomto směru škola spolupracuje s pracovníci Pedagogicko-psychologické poradny v Domažlicích, která školu navštěvuje třikrát až čtyřikrát ročně. Provádí potřebná nová nebo opakovaná diagnostická vyšetření dětí. Zároveň proškoluje pedagogický sbor. Jedenkrát týdně pracuje ve škole pracovnice Speciálně-pedagogického centra z Horšovského Týna, která se věnuje nápravě specifických poruch učení (se souhlasem rodičů). V případě potřeby poradí i učitelkám.

Přidělení předmětů a rozdělení úvazků učitelů je vzhledem k podmínkám školy realizováno účelně.

Poradním orgánem ředitelky školy je pedagogická rada, která pracuje podle plánu a řeší všechny důležité otázky týkající se výchovně-vzdělávacího procesu i provozu školy. Učitelky si vzájemně pomáhají a předávají si zkušenosti při každodenních setkáních.

Metodické orgány a funkce výchovného poradce nejsou vzhledem k velikosti školy a počtu pedagogických pracovníků ustanoveny.

V oblasti plnění výchovně-vzdělávacích cílů školy jsou vyučující vedeni k zodpovědnému přístupu. Je zde vzděláváno deset žáků s vývojovými poruchami učení a chování a jedna žákyně s mentálním postižením na základě povoleného experimentu MŠMT ČR. Vyučující na pokyn ředitelky školy vyhotovili časově tematické plány pro jednotlivé předměty všech ročníků, na které navazují i velmi dobře zpracované individuální vzdělávací programy pro integrované žáky s vývojovými poruchami učení zvládajícími požadavky osnov základní školy. Individuální vzdělávací program (dále jen IVP) mentálně postižené žákyně vychází z požadavků osnov zvláštní školy, které je žákyně schopna plnit s velmi dobrými výsledky. Na zpracovaných IVP je patrna snaha postupovat podle platné směrnice MŠMT ČR. Byly vypracovány ve spolupráci s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Domažlicích. Zákonní zástupci žáků s nimi byli seznámeni. Plnění těchto programů není prokazatelně pravidelně vyhodnocováno, pouze v pololetí a v závěru školního roku na jednání pedagogické rady.

Kontrola kvality výuky spočívá především v hospitační činnosti ředitelky školy, z jednotlivých hospitací jsou prováděny písemné záznamy, k nimž se mohou vyučující vyjádřit. Jsou prováděny kontroly vedení povinné dokumentace, žákovských písemných prací, žákovských knížek a IVP. Na základě rozboru kontrolních zjištění jsou přijímána opatření. Kontrolní činnost je na velmi dobré úrovni.

Organizační struktura školy odpovídá její velikosti, je funkční. Jednotlivým pracovníkům jsou známy jejich kompetence. Základní povinnosti žáků a učitelů jsou vymezeny v přehledně zpracovaných dokumentech Vnitřní řád školy, Provozní řád a Pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení. Zadávané úkoly jsou plněny.

Informovanost zaměstnanců i žáků je zabezpečena každodenním kontaktem s ředitelkou školy. Rodičům jsou předávány informace prostřednictvím žákovských knížek, neformálně v osobním styku s učiteli i ředitelkou a na schůzkách rodičů.

Personální podmínky jsou velmi dobré.

Hodnocení materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Škola sídlí v jednopatrové budově a v odloučeném pracovišti v objektu číslo popisné 1, kde je umístěna jedna třída 2. ročníku. V hlavní budově jsou čtyři kmenové učebny pro základní školu, ředitelna, kabinet, školní družina, sociální zařízení, školní kuchyně a školní jídelna.

Prostředí školy je esteticky vyzdobené převážně pracemi žáků. Veškeré prostory byly čisté a uklizené. Učebny jsou nyní světlé prostorné, nově byla zabudována výkonnější osvětlovací tělesa. Třída 2. ročníku umístěná v budově obecního úřadu má stísněné prostorové podmínky. Vybavení učeben udržovaným školním nábytkem, nástěnnými přehledy a tabulárními pomůckami je účelné, velikost žákovských židlí a stolů odpovídá věku žáků.

Škola má k dispozici počítače umístěné v učebnách. Výpočetní technika s vhodnými výukovými programy byla v některých sledovaných hodinách využívána. Kabinet I. stupně je vybaven potřebnými učebními pomůckami. Žáci mají k dispozici ucelené řady učebnic a pracovních sešitů. Žákyně vzdělávající se podle osnov zvláštní školy má učebnice a pracovní sešity zapůjčené ze Zvláštní školy v Domažlicích. K plnění výchovně-vzdělávacích cílů v předmětu pracovní vyučování škole chybí odborné učebny (cvičná kuchyně, dílny) a pozemek. Vzhledem k tomu, že experiment končí s výukou na I. stupni základní školy a žákyně bude v příštím školním roce navštěvovat Zvláštní školu v Domažlicích, je výuka pro ni přínosná. Škola se snaží plnit osnovy pracovního vyučování zařazováním takových prací,

kteří je možné realizovat v kmenové třídě. Speciálně-pedagogické pomůcky nebo učebnice pro žáky s vývojovými poruchami učení nemá škola k dispozici. Některé vyučující si pro zpestření výuky vyrábějí některé pomůcky samy. V celé škole je pro žáky vytvořeno příjemné, útulné a dostatečně podnětné pracovní prostředí. V době konání tematické inspekce bylo materiálně-technické zabezpečení školy využíváno účelně a efektivně.

Velmi dobrá úroveň materiálně-technických podmínek umožňuje realizovat zvolené vzdělávací programy.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy individuálně integrovaných žáků na I. stupni základní školy

Realizace vzdělávacích programů

Výuka je v souladu s učebními plány a učebními osnovami zvoleného vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 a experimentálně Vzdělávacího programu zvláštní školy čj. 22 890/97-22.

Povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh a výsledky vzdělávání individuálně integrovaných žáků.

Kontrola naplňování učebních plánů a učebních osnov je prováděna, učební plány a učební osnovy jsou plněny.

Porovnáním učebních plánů s rozvrhem hodin nebyla zjištěna disproporce v přidělení hodin jednotlivým předmětům.

Nepochopena byla funkce doplňkové hodiny zařazené v učebním plánu zvláštní školy určené k posílení jakéhokoliv předmětu dle potřeb žáků. Byla věnována pouze výuce českého jazyka. V třídní knize byly zjištěny chybné zápisy. Přístup vedení školy i příslušné vyučující byl velmi vstřícný. Ihned byla provedena náprava zjištěné skutečnosti.

Průběh a výsledky vzdělávání individuálně integrovaných žáků v 2. – 5. ročníku na I. stupni základní školy

V průběhu konání tematické inspekce byly hospitovány předměty český jazyk, matematika, německý jazyk a pracovní vyučování v 2. – 5. ročníku základní školy, kde byli zařazeni individuálně integrovaní žáci. V kvalitě sledované výuky se ukázalo velmi dobré personální obsazení školy. Úroveň zhlédnutých hodin byla rozdílná.

Bezprostřední příprava na vyučovací proces byla velmi dobrá a pečlivá. Učitelky si některé potřebné názorné pomůcky vyrobily samy, měly pečlivě připravené tabule pro výuku v jednotlivých předmětech. Ve třídách, vzhledem k nízkému počtu žáků, byl dostatečný prostor pro různorodé činnosti, jejich časté střídání a relaxaci. Některé vyučující jen částečně dokázaly těchto podmínek účelně využít.

Hospitované hodiny byly dobře organizované, návaznost výuky mezi jednotlivými ročníky byla zajištěna. Stanovené výukové cíle odpovídaly standardu vzdělávání a aktuálnímu složení třídy. Organizační pokyny byly jasné a srozumitelné. Rezervy má škola ve vstupní motivaci, která se vyskytla přibližně v polovině sledovaných hodin. Použitá vstupní a průběžná motivace byla přizpůsobována cíli i obsahu vyučování a věku žáků. Ojedinele bylo opomenuto závěrečné hodnocení žáků. Sebehodnocení žáků nebylo zaznamenáno. Zvolené metody a formy práce byly většinou pestré, bylo využíváno skupinového vyučování a kooperativních technik učení. Převážná část vyučování měla činnostní charakter, zbytek byl stereotypní a unavující.

Speciálně-pedagogické metody a formy práce (např. rozvíjení fonemického sluchu, zrakové percepce apod.) nebyly ve sledovaných hodinách zaznamenány.

Organizačně náročná výuka se dvěma ročníky (5. základní školy a 5. zvláštní školy) v V. třídě byla metodicky průměrně zvládnutá. Poměr přímé a nepřímé práce nebyl vyvážený. Podstatně méně času bylo věnováno žákyni zvláštní školy. Žáci se specifickými poruchami vývoje učení byli při výuce zohledňováni podle písemných pokynů poradenského pracoviště. Přes zjištěné nedostatky byla výuka většinou efektivní a respektovala i osobní tempo i postižení žáků. Žáci jsou navyklí na samostatnost a sebekontrolu. Byla jim individuálně poskytována přiměřená pomoc při řešení zadaných úkolů. Častým střídáním činností a ojedinelým zařazením relaxační chvílky byla ve větší části sledované výuky zajištěna psychohygienická složka výuky. Učební pomůcky, učebnice, pracovní sešity a výpočetní technika byly ve výuce účelně využívány.

Ve výuce českého a německého jazyka byla rozvíjena jazyková komunikace, bylo dbáno na správné vyjadřování a osvojování gramatických základů jazyka, techniku psaní a čtení včetně čtení s porozuměním. V matematice byli žáci vhodně volenými otázkami vedeni k pochopení podstaty matematických úkonů a k rozvíjení samostatného úsudku. Při pracovním vyučování získávala žákyně zvláštní školy základní pracovní návyky a dovednosti v oblasti práce s drobným materiálem. Ve všech hospitovaných předmětech vládla pracovní atmosféra, žáci byli většinou aktivní a snažili se o dobré pracovní výsledky.

Prívětivé prostředí podporovalo komunikaci mezi žáky a vyučujícími. Osobnost žáka byla respektována, vyučující vystupovali přátelsky s přirozenou autoritou. Dbali i na rozvoj komunikativních dovedností a podporovali kamarádské vztahy mezi žáky navzájem. Žáci projevovali pozitivní vztah k výuce, byli pozorní, soustředění a aktivní.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy individuálně integrovaných žáků na I. stupni základní školy mají celkově velmi dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

V této oblasti škola nemá vytvořeny vlastní evaluační nástroje.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Porovnáním údajů obsažených v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s údaji ve Zřizovací listině byl zjištěn nesoulad v adrese školy a zřizovatele - na zřizovací listině nejsou uvedena poštovní směrovací čísla.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Žádost o experimentální zařazení žákyně ze dne 4. 1. 2002 podaná ředitelkou školy odboru 24 MŠMT ČR
2. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT ČR s účinností od 1. 1. 2003 čj. 11472/03-21 ze dne 27. 1. 2003
3. Jmenování ředitelky Základní školy Kout na Šumavě vydané Školským úřadem Domažlice ze dne 12. 6. 2000
4. Potvrzení ve funkci ředitelky vydané Obecním úřadem Kout na Šumavě čj. 308/2002 ze dne 31. 12. 2002

5. Zřizovací listina vydaná obcí Kout na Šumavě ke dni 1. 1. 2003 pod čj. 255/2002 dne 27. 12. 2001
6. Zařazení Základní školy v Koutě na Šumavě do experimentálního ověřování integrace žáků s mentálním postižením do běžné základní školy a povolení individuálního zařazení žákyně vydané MŠMT ČR čj. 11932/2002-24 odborem speciálního školství a institucionální výchovy ze dne 28. 1. 2002
7. Stanovisko k žádosti o experimentální zařazení žáka vydané Krajským úřadem Plzeňského kraje ze dne 14. 1. 2003
8. Individuální vzdělávací programy integrovaných žáků pro školní rok 2002/2003
9. Výkaz o základní škole - Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. 9. 2002
10. Rozvrhy hodin, třídní knihy a třídní výkazy, katalogové listy v 1. až 5. ročníku
11. Katalogový list žáka zvláštní školy, třídní kniha a třídní výkaz pro zvláštní a pomocnou školu
12. Žákovské knížky a sešity v 5. ročníku - školní rok 2002/2003
13. Vnitřní metodický pokyn o pravidlech známkování a hodnocení ze dne 29. 8. 2002
14. Kritéria hodnocení vyučujícího
15. Jednací řád pedagogické rady ze dne 1. 9. 2000
16. Organizační zabezpečení školního roku (bez data schválení)
17. Plán práce Základní školy Kout na Šumavě na školní rok 2002/03 ze dne 28. 8. 2002
18. Pracovní povinnosti třídní učitelky z 28. 8. 2002
19. Pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení čj. 14269/2001-26
20. Provozní řád (bez data schválení)
21. Vnitřní řád školy ze dne 1. 9. 2000
22. Výroční zpráva Základní školy Kout na Šumavě ze dne 30. 9. 2002
23. Záznamy z pedagogických rad - školní rok 2002/2003 .

ZÁVĚR

Výchovně-vzdělávací práci individuálně integrovaných žáků na I. stupni základní školy zajišťují učitelky splňující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Jedna, která vyučuje i integrovanou žákyni s mentálním postižením, započala studium pro učitele I. stupně základní školy. Žádná z vyučujících neabsolvovala studium speciální pedagogiky. Tento nedostatek se snaží vedení školy vyvážit metodickým vedením a školením pedagogických pracovníků pracovníci z poradenských zařízení. Na základě provedené inspekce je patrné, že tato metodická pomoc je efektivní, ale nemůže v plné míře nahradit systematické vzdělání ve speciální pedagogice.

Materiálně-technické vybavení I. stupně základní školy je funkční. Jeho úroveň podporuje vzdělávání žáků a umožňuje realizovat zvolené vzdělávací programy. Ve spolupráci s obecním úřadem se daří školu modernizovat. Speciálně-pedagogické pomůcky chybí, ostatní se průběžně inovují. Zajištění výuky pracovního vyučování je problematické, neboť škola nemá k dispozici cvičnou kuchyni a dílny.

Sledovaná výchovně-vzdělávací činnost probíhala v souladu se specifikou individuálně integrovaných dětí. Žákyni vzdělávané podle programu zvláštní školy bylo věnováno méně

prostoru v přímé vzdělávací práci. Výrazné nedostatky nebyly zjištěny. Pozitivně je hodnocen vztah učitelek k dětem.

Výchovně-vzdělávací proces je realizován v bezkonfliktním prostředí. Pozitivem pro výuku je příznivé klima školy, klidná a pracovní atmosféra při vyučování. Ve výuce nebylo zaznamenáno používání speciálně-pedagogických forem práce a postupů.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
	Mgr. Jitka Davidová	Davidová v. r.

V Klatovech dne 22. dubna 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2. 5. 2003

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Titul, jméno a příjmení	
Mgr. Milada Mazancová	Mazancová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Městský úřad Domažlice, odbor školství, Náměstí Míru 1, 344 20 Domažlice	18. června 2003	042 94/03-5163
Zřizovatel: Obec Kout na Šumavě, 345 02 Kout na Šumavě 1	18. června 2003	042 95/03-5163

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.